

De zachtmoedige mysteries van weerloosheid en weerbaarheid.

(geschreven op donderdag 23 april 2015)

Als verantwoordelijke voor het bedevaartsoord Onze-Lieve-Vrouw-van-van-Fatima De Panne, schreef ik deze mysteries van weerloosheid en weerbaarheid in betrokkenheid op de vele slachtoffers van seksueel geweld.

Weerloos waren ze op het moment van het misbruik,
weerloos zijn ze omdat hun verhaal niet erkend werd,
weerloos omdat ze in zich nog steeds die diepe hunker voelen naar authentieke liefde.

We zullen ze bidden tijdens de bedevaartdagen van 13 mei, 13 juni, 13 juli, 13 augustus, 13 september, 13 oktober.

Stephan Houtman

www.parochiesdepanne.org

Naast de vijf blijde, lichtende, droeve en glorievolle mysteries kunnen we ook de zachtmoedige mysteries bidden van Gods weerloosheid en weerbaarheid.

Jezus Christus, de levende God, stelt zich kwetsbaar op maar daardoor precies komt zijn goddelijke weerbaarheid duidelijk naar voor. Getuigen daarvan Jezus' geweldloosheid, barmhartigheid, dienstbaarheid, kwetsbaarheid en helende kracht tegen alle weerstand in.

We bidden deze mysteries voor slachtoffers van alle vormen van geweld, in het bijzonder voor slachtoffers van seksueel geweld, opdat ze tot erkenning en heling zouden mogen komen.

We bidden ze ook voor plegers van seksueel geweld, opdat ze tot erkenning zouden mogen komen van de ernst van de feiten.

Voor kerkelijke leiders, dat ze de kracht vinden nieuwe wegen te banen die recht doen aan het evangelie.

1° Het mysterie van Gods geweldloze weerbaarheid

Lucas 4,14-21

*Ze sprongen op en dreven hem de stad uit, naar de rand van de berg
waarop hun stad gebouwd was,
om hem in de afgrond te storten.*

*Maar hij liep midden
tussen hen door en vertrok.*

Ik vind deze gebeurtenis één van de meest indrukwekkende in Jezus 's levensverhaal. Jezus heeft net in de synagoge volgende tekst gelezen uit de boekrol van Jesaia:

*“ De Geest van de Heer rust op mij, want hij heeft mij gezalfd.
Om aan armen het goede nieuws te brengen
heeft hij mij gezonden,
om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken
en aan blinden het herstel van hun zicht,
om onderdrukten hun vrijheid te geven,
om een genadejaar van de Heer uit te roepen.”*

“ Deze woorden zijn vandaag in vervulling gegaan “, voegt hij eraan toe. Hij wijst op de universele betekenis van deze profetie.

Slachtoffers van seksueel geweld voelen zich gevangen in hun lichaam. Als kinderen die kloppen op de deur van hun ouder wordende lichaam.

Jezus wijst met het lezen van de zinnen op de kern van de Bijbelse boodschap die therapeutisch is.

Kerk zijn gaat niet over het opstapelen van macht en invloed, die hoe dan ook leiden tot misbruik, maar over bevrijding en heling.

Wat hij zegt, zint religieuze machthebbers niet. Men wil hem doden.

En dan, zonder geweld, gaat hij tegen de stroom in, midden tussen zijn vijanden door. En ze wijken uiteen, net zoals de Rietzee uiteenweek voor het volk Gods achternagezeten door het leger van farao. Ze wijken voor de puurheid van zijn boodschap. De houding van Jezus wijst op zijn geweldloze weerbaarheid.

Wanneer slachtoffers erkenning willen vinden moeten ze opboksen tegen een muur van onverschilligheid, stilzwijgen, ... Het vergt heel veel moed om tegen de stroom in te varen.

De onmacht en de kwaadheid kunnen leiden tot depressiviteit. Fysiek geweld zou je op hetzelfde niveau brengen als de plegers. Enkele zachte krachten kunnen het halen: op een authentieke wijze je verhaal brengen en doorzetten.

2° Het mysterie van Gods barmhartigheid

Johannes 8,1-1

'Wie van jullie zonder zonde is, laat die als eerste een steen naar haar werpen.'
Hij bukte zich weer en schreef op de grond.
Toen ze dat hoorden gingen ze weg, één voor één, de oudsten het eerst,
en ze lieten hem alleen, met de vrouw die in het midden stond.

Jezus luistert naar het verhaal van deze vrouw.
Naar haar kwetsuren toegebracht door het seksueel geweld van vele mannen.
Ze was een object geworden. Niemand. Te stenigen want schuldig. Zij lokte uit.

Jezus ziet haar als een persoon en spreekt met haar.
Hij tilt haar op.
Hij laat haar op verhaal komen.
Haar kwetsuren mag ze laten zien.

Daarover gaat barmhartigheid: over aandacht, erkenning en heling.
Het goddelijke borrelt op in het verhaal van mensen.

Haar verhaal derangeert machthebbers.
Het ondermijnt ook religieuze macht.
Volgens religieuze leiders komt genade van bovenaf,
het borrelt niet op in het verhaal van mensen
dat met horten en stoten verteld wordt.

Religie is niet gebaseerd om macht,
maar op persoonlijke relatie van erkenning en heling.

Ook hier stelt Jezus zich weerloos op.
Hij zou zeker delen in de stenen die voor de vrouw bestemd zijn.
De stenen van misbruik, van geweld.
Stenen die dodelijk zijn en verminken.

Jezus schrijft in het zand, symbool van zachtheid.
Door zachte tederheid verpulveren stenen tot zandkorrels.
Ook hier doet Jezus' weerloze en weerbare houding wonderen.
Ze druipen af, de vijanden.

3° Het mysterie van Gods dienstbaarheid

Johannes 13,1-17

Hij legde zijn bovenkleed af,

sloeg een linnen doek om en goot water in een waskom.

Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die hij omgeslagen had.

De weerloze en kwetsbare Jezus in een dienende houding.
Hij maakt zich klein, nederig,
maar komt daardoor sterk naar voor.

Hij gaat niet prat op uiterlijk vertoon,
maar vindt zijn kracht en weerbaarheid
in zijn uiterste dienstbaarheid.

Slachtoffers van seksueel misbruik zijn niet te sussen met wat zilverlingen.

Een betrokken houding van kerkleiders is hier op zijn plaats.

Karinina schrijft naar aanleiding van de vijfde verjaardag
van de bekentenis van Roger Vangheluwe:

*" verkondig een boodschap van oprechte betrokkenheid
en bouw aan een nederige kerk met een open blik op de toekomst ".*

4° Het mysterie van Gods liefdevolle kwetsbaarheid

Lucas 7,36 - 50

Een vrouw die in de stad bekendstond als zondares had gehoord

dat hij bij de Farizeeër thuis zou eten,

en ze ging naar het huis met een albasten flesje met geurige olie.

Ze ging achter Jezus staan, aan het voeteneinde van het aanligbed;

ze huilde en zijn voeten werden nat door haar tranen.

Ze droogde ze met haar haar, kuste ze en wreef ze in met de olie.

Seksueel geweld brengt dood in het leven van slachtoffers.
Hoe moeilijk is om aan te raken en aangeraakt te worden.
Hoe moeilijk is het om nog te zoenen.
Om opnieuw lief te hebben in overgave.
Om niet wantrouwig en achterdochtig te zijn.

Ook Jezus deelt in die broosheid.
Hij deelt in de breekbaarheid van slachtoffers.

Waar zijn nu de helers en genezers ?
Waar zijn de mensen die met kwetsbare tederheid zorgen en aandachtig zijn ?
Die opnieuw kunnen doen omhelzen.
Die wat bevroren is doen smelten.

We vinden die houding blijkbaar zelden terug bij kerkelijke leiders
die zich opsluiten in machtsdenken.

Aan de basis vinden we wel van die kostbare pastores.
Hun liefdevolle overgave zal de dood door seksueel geweld overwinnen.

Een zalvende vrouw verbeeldt deze houding in dit evangeliefragment.
Een zalvende vrouw die uit ervaring weet wat geweld in het leven teweeg brengt.
Ook de zorgende vrouwen die op Paasmorgen naar het graf gaan
doen door hun houding de dood wijken.

5° Het mysterie van Gods genezende kracht

Johannes 5,1-18

De man ging aan de Joden vertellen dat het Jezus was die hem gezond gemaakt had. Het was omdat Jezus zulke dingen deed op sabbat, dat de Joden tegen hem optraden. Maar Jezus zei:

'Mijn Vader werkt aan één stuk door, en daarom doe ik dat ook.'

Kerkelijke leiders stellen opnieuw de wet aan slachtoffers:

" Streep eronder. Al die verhalen over seksueel misbruik hangen ons de keel uit. We worden er zo moe van. Laat ons overgaan tot de orde van de dag. We dekken de wonden toe en sussen. We kunnen toch niet blijven ingaan op die eindeloze verhalen. Ze bezorgen ons een indigestie. "

Maar zo werkt het niet.

Jezus' genezende kracht zet zich door tegen alle wetten en regels in.

Hij buigt niet voor de tijdsgeest. Hij erkent, heelt en geeft kracht. Onvermoeibaar Tegendraads. Zacht en sterk tegelijk. Weerloos en weerbaar.